วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2554

สภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี

THE CONDITIONS OF GUIDANCE ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER THE JUISDICTION OF THE PRACHIN BURI EDUCATIONAL SERVICE AREA

สมทรง สีสม สุวรรณา โชติสุกานต์ และอรสา โกศลานันทกุล
Somthong Seesom, Suwanna Chotisuka, and Orasa Gosalanantagoon

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

ในการศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2551 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน เครื่องมือที่ได้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐานค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐาน ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่า t–test

ผลการศึกษา พบว่า

1. วิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน ด้านการศึกษาสำรวจข้อมูลมี ระดับสูงสุดคือ ด้านงานศึกษา สำรวจ ข้อมูล รองลงมาคือด้านการติดตามและประเมินผล และต่ำสุด คือ ด้านงานสารสนเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดที่แตกต่างกันในภาพรวม มีความแตกต่างกันด้านงานสารสนเทศและด้านงานให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the conditions of guidance administration in schools under the Jurisdiction of the Prachin Buri Educational Service Area and to compare the conditions of guidance administration in schools under the Jurisdiction of the Prachin Buri Educational Service Area which classified by size of school. The samples were 345 key informants and the tool used to collect data was a questionnaire. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test (independent).

The findings were as follow:

1. The conditions of guidance administration in schools under the Jurisdiction of the Prachin Buri Educational Service Area showed that as a whole were at a high level and each aspect had a maximum mean in the aspect of data gathering , follow up and evaluation and data information.

2. The comparative analysis between the conditions of guidance administration in schools under the Jurisdiction of the Prachin Buri Educational Service Area and the size of school showed that as a whole and each aspect had significantly different at the level of .05 namely in the aspect of data information and counseling.

คำสำคัญ

การแนะแนวของโรงเรียน การศึกษา

ความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม ของประเทศไทยในปัจจุบันทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทำให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตคนไทย ทำให้สภาพความเป็นอยู่ สภาพการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลเปลี่ยนแปลงไป (รายงานการวิจัยการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อสังคมไทย, 2544 :31) กระแสอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติทำให้ค่านิยม ความเชื่อของคนไทย และสังคมไทยเบี่ยงเบนออกจากเอกลักษณ์วัฒนธรรมที่ดีงามและคุณค่าชีวิตแบบไทยเดิม มายึดติดกับกระแสวัตถุนิยมและบริโภคนิยม มีความหย่อนยานในศีลธรรมและจริยธรรม จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันทำให้เด็กได้รับการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ฉลาดทำให้ชีวิตได้รับความขมขื่นเป็นทุกข์แสนสาหัส ต้องเผชิญความขัดแย้ง ความกดดันนานัปการไม่อาจปรับตนให้ทันกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

จากสภาพปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงมีเจตนารมณ์ที่เน้นการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงต้องเน้นในการพัฒนาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการในทุกด้านไปพร้อมกันหรือแบบองค์รวม คือ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข นับเป็นสิ่งยากในสภาพสังคมปัจจุบัน ในขณะที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบโดยตรงและโดยทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคน ทุกเพศทุกช่วงวัยของชีวิต ผลกระทบอันเกิดจากบุคคลไม่รู้จักตนเองและสภาพแวดล้อม ขาดทักษะในการตัดสินใจ และไม่สามารถปรับตัวตามสถานการณ์ได้

งานแนะแนวเป็นงานส่งเสริมการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการแนะแนว จึงได้ประกาศใช้แผนพัฒนาการแนะแนวมาแล้ว 3 ฉบับ คือ แผนพัฒนางานแนะแนวกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 1 (พ.ศ. 2535-2539) แผนพัฒนาการแนะแนวกระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) และได้จัดทำแผนพัฒนางานแนะแนว ระยะที่ 3 (พ.ศ.2545-2549)เพื่อให้การแนะแนวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่รวมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและยึดหลักในการศึกษาตลอดชีวิต โดยให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ (2545: 20) ได้สรุปแนวทางการบริหารจัดการงานแนะแนวไว้ว่า เป็นการพัฒนาระบบการแนะแนวของสถานศึกษาที่สามารถป้องกันช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทุกคนได้เต็มตามศักยภาพ การจัดทำแผนพัฒนาการแนะแนวจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การแนะแนวทั้งในด้านแนวคิดและวิธีการทำงานให้เป็น “การแนะแนวมติใหม่” ที่มุ่งให้ทุกส่วนทุกฝ่ายในสังคมมีบทบาท มีส่วนร่วมในการแนะแนวชีวิตและสังคม เพื่อดูแลช่วยเหลือบุคคลในทุกช่วงวัยของชีวิตอย่างมีคุณภาพ การบริหารจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งระบบการบริหารการแนะแนวที่มีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ขอบข่ายภารกิจงานแนะแนว ที่ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพและบุคลิกภาพ การวาง โครงสร้างองค์กรและบทบาทหน้าที่ เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการกำหนดคณะหรือบุคคลผู้ปฏิบัติ งาน รวมทั้งสายการบริหารและประสานงาน โดยยึดหลักทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วม มีระบบการดำเนินงานที่แสดงถึงกระบวนการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ครูทุกคนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และองค์ประกอบที่ลืมไม่ได้คือ การติดตามและประเมินผล ซึ่งมีหลายวิธีการและหลายปัจจัย มีการ

ติดตามผลผู้เรียนที่จบการศึกษา ประเมินกระบวนการและผลการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้อาจพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ได้ตามความจำเป็น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญเดิมจะมีการดำเนินงานแนะแนวมาอย่างต่อเนื่องแล้ว ส่วนโรงเรียน สปช. เดิม นั้นส่วนใหญ่เพิ่งเริ่มดำเนินการ ผู้ศึกษาจึงสนใจในการที่จะศึกษาสภาพการดำเนินการแนะแนวตามของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ซึ่งมีโรงเรียนที่มีขนาดและจำนวนบุคลากรต่างกันว่ามีสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

มีสภาพการดำเนินการแนะแนวในโรงเรียนแตกต่างกัน ตามเขตพื้นที่และขนาดของโรงเรียน อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา โดยมีการแบ่งขนาดของโรงเรียนดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)

2) โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 121 คนขึ้นไป)

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน โดยใช้แนวการบริหารจัดการงานแนะแนว ของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ, 2545 5) มีภารกิจงาน 5 งานหลัก ดังนี้

1) งานศึกษา สำรวจ ข้อมูล

2) งานสารสนเทศ

3) งานให้คำปรึกษา

4) งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือ

5) งานติดตามและประเมินผล

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2550 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamana อ้างใน ยุทธ์ ไกยวรรณ์, 2545: 108) และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนโรงเรียน 150 โรงเรียน จำนวนครู 345 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียนที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน ตามแนวทางของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจงาน5 งาน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scales) ได้แก่ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย และปฏิบัติน้อยที่สุด แบบสอบถามแบ่งเป็น5 งาดังนี้

1) งานศึกษา สำรวจ ข้อมูล

2) งานสารสนเทศ

3) งานให้คำปรึกษา

4) งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือ

5) งานติดตามและประเมินผล

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าร้อยละ (%) ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม วิเคราะห์ t-test

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี ขนาดของโรงเรียน ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งมีนักเรียนตั้งแต่ 121 คนขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 21 – 30 ปี และเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 เป็นส่วนมาก

1. สภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ระดับสูงสุดคือ ด้านงานศึกษา สำรวจ ข้อมูล รองลงมาคือด้านงานติดตามและประเมินผล และต่ำสุด คือ ด้านงานสารสนเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

2.1 ขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดที่แตกต่างกัน ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนรายด้านมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านงานสารสนเทศ และด้านงานให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนด

2.2 เขตพื้นที่การศึกษาที่แตกต่างกัน ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนรายด้านมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนด

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน ที่มีการดำเนินงาน ทั้งโดยรวม และรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน คืองานศึกษา สำรวจ ข้อมูล งานสารสนเทศ งานให้คำปรึกษา งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือ และงานติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก แต่ควรที่จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะช่วยผู้เรียนทั้งด้านการศึกษา ด้านงานอาชีพ ด้านชีวิต และสังคมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจตนเอง รู้ว่าปัญหาของตนเองอยู่ที่ไหน ควรจะแก้ไขอย่างไร การแก้ไขนั้นมีกี่ทาง และควรเลือกทางใด จึงจะเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด พร้อมทั้งเกิดความรับผิดชอบในการช่วยตนเองอย่างจริงจัง และเพื่อเป็นแกนนำให้ความรู้ คำแนะนำแก่ครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในการรู้จักและเข้าใจผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การใช้ระเบียบสะสม การใช้แบบทดสอบการสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2537) พบว่า ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในแต่ละบริการ คือครูไม่มีเวลาในการรวบรวมข้อมูล ขาดเอกสารข้อมูลในการให้บริการและขาดคนที่มีความรู้ความสามารถในการจัดป้ายนิเทศ นักเรียนไม่กล้าขอคำปรึกษา นักเรียนไม่ให้ความสนใจในบริการ และ กล่าวว่ามีกิจกรรมบางกิจกรรมที่โรงเรียนยังไม่ได้จัดทำ โดยให้เหตุผลของปัญหาการแนะแนวในโรงเรียน เช่น การขาดบุคลากรแนะแนวโดยตรง ความไม่พร้อมของโรงเรียน การขาดคู่มือ ขาดการติดต่อกับแหล่งข้อมูลภายนอก และการที่ครูมีภาระงานมากเกินไป สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สายสุดา สาสุนทร (2541) พบว่า ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในแต่ละบริการ คือครูไม่มีเวลาในการรวบรวมข้อมูล ขาดเอกสารข้อมูลในการให้บริการและขาดคนที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดป้ายนิเทศ นักเรียนไม่กล้าขอคำปรึกษา นักเรียนไม่ให้ความสนใจในบริการ

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนรายด้านมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านงานสารสนเทศ และด้านงานให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนด

3. เขตพื้นที่การศึกษาที่แตกต่างกัน ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนรายด้านมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบรายข้อที่เป็นประเด็นที่จะนำไปสู่สภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ควรที่จะการมีตารางนัดหมายเพื่อให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เป็นที่แน่ชัด ควรที่จะมีการนัดวัน เวลา สถานที่ ให้แน่นอน เพื่อครูผู้สอนและนักเรียนจะได้มีการพบปะ พูดคุยกันถ้านักศึกษามีข้อสงสัย จะได้ถามได้ในตอนนั้นเลย และครูผู้สอนจะได้ให้ปรึกษาแก่นักเรียนได้ถูกต้อง และเพื่อเป็นการคลายข้อสงสัยให้กับนักเรียนด้วย

2. ควรที่จะมีการจัดทำบันทึกการให้คำปรึกษาทุกครั้ง เพื่อที่จะได้เป็นการบันทึกข้อมูลที่ครูได้ไปเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน และได้มีการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและผู้ปกครองว่าครูผู้สอนได้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและผู้ปกครองอย่างไรบ้าง และนักเรียนมีข้อสงสัยอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะนำมาแก้ไขและปรับปรุง มีการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน ในพื้นที่การศึกษาอื่นๆ เทียบกันพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เพื่อที่จะทราบถึงข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น อันจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการทำวิจัยของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จต่อไป

2. ควรที่จะศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าอาจมีผลต่อสภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน อาทิ เพศ สถานภาพ และอายุ เป็นต้น เพื่อที่จะได้ทราบถึงว่าผู้ตอบแบบสอบถามดังกล่าวนั้นมีเพศไหน มีสถานภาพอย่างไร และมีอายุส่วนมากนั้นอายุเท่าไหร่

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **รายงานประจำปี 2545.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

พนม พงษ์ไพบูลย์. (2537). แนะแนวคืออะไร. **วารสารแนะแนว.** 28(152) : 3 – 6.

ยุทธ ไกยวรรณ์. (2545). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สายสุดา สาสุนทร. (2541). **ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.